MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO

Seduta tas-27 ta' Novembru, 2003

Citazzjoni Numru. 2269/1996/1

Domenico u Mary Rose konju[i Vigna
versus
David Paris

Din il-kaw\a hija dwar xog]lijiet li l-atturi jg]idu li l-konvenut g]amel]a\in.

I`-`itazzjoni tg]id illi l-attri`i kienet qabbdet lill-konvenut jag]mel xog]lijiet b'appalt fil-fond proprjetà tag]ha f'Birkirkara, Triq F. Busuttil, jismu *Rodomica*: il-konvenut kellu jag]mel xog]ol ta' bini, tik]il, tibjid, drena[[, u tiswija ta' soqfa. L-ispi\a g]al dawn ix-xog]lijiet kellha tkun ta' elf u mitejn lira (Lm1,200), u l-attri`i]allset elf u sittin lira (Lm1,060) akkont. Ix-xog]lijiet i\da ma sarux kollha, u dawk li saru ma sarux kif iridu l-arti u s-seng]a.

L-attri`i kienet qabbdet lill-konvenut jag]mel ukoll xog]lijiet o]ra fl-istess fond u fil-fond f'Birkirkara, Triq K. Galea, jismu *St George Garage*, proprjetà ta\-\ew[atturi. Dawn ix-xog]lijiet ukoll la tlestew u lanqas saru kif iridu l-arti u s-seng]a.

Qabbditu wkoll jag]mel xog]ol ta' *aluminium* li kellu jiswa elf u tmien mitt lira (Lm1,800), u]allsitu sitt mitt lira (Lm600) akkont; dan ix-xog]ol qatt ma wasal.

Kienet ukoll tatu salib u mera, li kienu antiki u ta' `ertu valur, biex isib ibig]hom, i\da l-konvenut la sab il-bejg] u lanqas ma raddhom lura. Kienet tatu wkoll anteporta biex jirran[aha u jqeg]edha f'posta, u din ukoll ma raddhiex. Il-konvenut kien ukoll]a mastra tal-pajpijiet, u din ukoll ma raddhiex.

L-atturi g]alhekk fet]u din il-kaw\a u qeg]din jitolbu illi l-qorti:

1. tg]id liema huma x-xog]lijiet mag]mula mill-konvenut li ma sarux kif iridu l-arti u s-seng]a;
2. tg]id kemm il-konvenut g]andu jrodd mill-elf u sittin lira (Lm1,060) li ng]atawlu g]ax qieg]ed i\ommhom bla mist]oqq;
3. tillikwida d-danni li [arrbu l-atturi min]abba x-xog]ol]a\in u d-dewmien tal-konvenut;
4. tikkundanna lill-konvenut irodd is-sitt mitt lira (Lm600) li qed i\omm bla mist]oqq billi qatt ma wettaq ix-xog]lijiet; u
5. tikkundannah irodd is-salib, il-mera, l-anteporta u l-mastra.

Qeg]din jitolbu wkoll l-ispejje\ tal-kaw\a.

Il-konvenut ressaq dawn l-e``ezzjonijiet:

1. l-azzjoni waqg]et bi preskrizzjoni; u
2. ma hux minnu li g]andu jag]ti flus lill-atturi jew li naqas milli jwettaq l-obbligazzjonijiet li ntrabat bihom.

B'dikriet tat-2 ta' Di`embru 1997 il-qorti]atret perit tekniku sabiex jag]ti l-fehma tieg]u dwar ix-xog]lijiet li g]amel il-konvenut, kemm jiswew, u jekk sarux sew[1]. Kien biss fit-28 t'April 2000 li l-atturi]adu]sieb li l-perit jilqa' n-notifika tad-dikriet tal-]atra tieg]u[2], u kien biss fil-5 ta' {unju 2001 li]adu]sieb jesebixxu d-dokumenti me]tie[a g]all-g]anijiet tal-perizja[3]. Il-perit]alef ir-relazzjoni tieg]u fid-19 t'April 2002[4].

---

1 *Fol.* 16b.

2 *Fol.* 58.

3 *Fol.* 64.

4 *Fol.* 73.

Il-perit sab illi x-xog]lijiet li g]amel il-konvenut jiswew, b'kollox,]ames mija u disg]in lira (Lm590) mqassma hekk:

- xog]ol ta' bini: Lm420.00
- xog]ol tad-drena[[: Lm 90.00
- saqaf tal-kamra tas-sodda: Lm 20.00
- tara[g]all-bejt u opramorta: Lm 60.00
- B'kollox: Lm590.00

Sab ukoll illi x-xog]ol fis-sistema tad-dawl sar]a\in, u lill-atturi je]ti[ilhom jonfqu mitejn lira (Lm200) biex jirran[awh. G]alhekk, il-valur nett tax-xog]ol tal-konvenut huwa ta' tliet mija u disg]in lira (Lm390). Wara li sarulu mistoqsijiet g]all-eskussjoni l-perit ikkonferma illi l-konklu\jonijiet tieg]u huma validi[5].

Il-qorti tqis ukoll i\da illi biex isiru llum ix-xog]lijiet li kellu jag]mel il-konvenut aktar minn g]axar snin ilu, l-atturi sejrin ikollhom i]allsu aktar u g]alhekk i[arrbu danni, g]ax il-prezzijiet illum g]olew. Il-qorti g]alhekk *arbitrio boni viri* tqis illi l-benefi``ju li]adu l-atturi mix-xog]lijiet li g]amel sew il-konvenut — li kif rajna huwa ta' tliet mija u disg]in lira (Lm390) — huwa pa`jut mad-danni li [arrbu. G]alhekk ebda]las ma jmiss lill-konvenut, u l-]lasijiet li]a akkont — b'kollox elf sitt mija u sittin lira (Lm1,660) — qieg]ed i\ommhom *sine causa* u g]andu jroddhom kollha.

Dwar]wejje[l-atturi li huma jg]idu qeg]din f'idejn il-konvenut — salib bi kro`efiss, mera, anteporta u bi``a g]odda li tag]mel il-kamini — il-konvenut stqarr illi l-anteporta u l-g]odda qeg]din g]andu, i\da l-mera u s-salib "suppost" qeg]din g]and l-atturi[6]. Il-qorti i\da, wara li qieset il-mod xejn bil-g]aqal ta' kif il-konvenut g]amel ix-xog]ol, hija tal-fehma illi aktar tista' toqg]od fuq ix-xhieda ta' l-atturi u g]alhekk sejra tikkundanna lill-konvenut irodd il-]wejje[kollha msemmija mill-atturi.

Il-konvenut ressaq ukoll e``ezzjoni ta' preskrizzjoni; billi i\da ma semmiex l-artikolu tal-li[i li fuqu jibni din l-e``ezzjoni, il-qorti ma hix sejra tqisha aktar.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a u tiddisponi mit-talbiet ta' l-atturi billi, wara li ma tqisx l-e``ezzjoni ta' preskrizzjoni u ti`]ad l-e``ezzjoni l-o]ra tal-konvenut,

---

[5] *Fol.* 97.

[6] Ara x-xhieda tal-konvenut fis-seduta tat-2 ta' Di`embru 1997, *foll.* 21 *et seqq.*

tikkundanna lill-konvenut irodd lill-atturi elf sitt mija u sittin lira (Lm1,660), flimkien ma' l-img]ax minn dak in-nhar meta saret talba g]all-]las b'att [udizzjarju, u tikkundannah ukoll irodd lill-atturi fi \mien xahar millum il-]wejje[imsemmija fi`-`itazzjoni li huma salib bi kro`efiss, mera, anteporta u bi``a g]odda li tag]mel il-kamini. G]all-g]anijiet ta' l-art. 222 tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili dwar l-esekuzzjoni tal-kundanna g]ar-radd tal-]wejje[, il-qorti tikkundanna lill-konvenut i]allas penali ta' g]axar liri (Lm10) g]al kull jum ta' dewmien fl-esekuzzjoni.

Billi l-im[ieba ta' l-atturi wasslet biex il-kaw\a titwal aktar milli kien me]tie[, kull parti g]andha t]allas l-ispejje\ tag]ha, i\da l-ispejje\ tar-re[istru g]andu j]allashom il-konvenut.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------